

T.B.M.M.
SAADET PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 15.08.24
Sayı: 289

15298

Doç. Dr. Necmettin ÇALIŞKAN
Hatay Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Hazine ve Maliye Bakanı Sayın Mehmet Şimşek** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 15.08.2024

Doç. Dr. Necmettin ÇALIŞKAN
Hatay Milletvekili

TÜİK tarafından 5 Ağustos 2024 tarihinde yapılan açıklamaya göre TÜFE 12 aylık ortalamada %69,53 artış göstermiştir. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Para Politikası Kurulu (PPK), politika faizini 2023 yılı ağustos ayında %25 olarak tespit etmişken bugün %50'dir ve bir yıllık faiz oranı artışı %100'dür. 31.08.2023 tarihinde İstanbul serbest piyasada dolar 26,7 liradan; euro 29,1 liradan işlem görmekteyken bugün dolar 33,5 liradan ve euro 37,1 liradan işlem görmekte ve buna göre son 12 ayda dövizdeki yükseliş yaklaşık %25 olmaktadır.

Bu rakamlar, yürütülen ekonomi ve para politikaları neticesinde ülkemizde faizin, enflasyonun ve döviz kurunun sürekli bir yükseliş eğilimi içerisinde olduğunu göstermektedir. Buna mukabil 20 Mayıs 2024 tarihinde, TCMB'nin rezerv artışı için döviz alımı yaptığına ve eğer piyasadan döviz alımı yapılmıyorsa doların 20 lira seviyelerine düşeceğine dair medyaya

Doç. Dr. Necmettin ÇALIŞKAN
Hatay Milletvekili

yansıyan beyanınızdan mevcut para-faiz-enflasyon politikasının bilinçli bir biçimde sürdürüldüğü anlaşılmaktadır.

Söz konusu politikaların ortaya çıkardığı koşullar nedeniyle “carry trade” olarak adlandırılan ve bir ülkede düşük faizle alınan dövizin bir başka ülkede mevduat yatırımı, tahvil alımı vs. yollarla yüksek faizle borç vermeye imkân tanıyan sistemin ülkemizde de yaygınlaştığı iddia edilmektedir.

Bu bağlamda;

1. Carry trade olarak adlandırılan sisteme yönelik ülkemizde kısıtlayıcı bir uygulama var mıdır?
2. Carry trade yatırımcısı olarak kabul edilen yabancı şahıslardan elde edilen gelir ya da banka sigortaları muamele vergisi oranları ne kadardır? Yabancı yatırımcıların ülke kaynaklarımızı sömürmesinin önüne geçmek için vergi oranlarının artırılması planlanmakta mıdır?
3. Carry trade uygulamasının Hazine’ye vereceği muhtemel zararlarla ilgili hangi önlemler alınmıştır?
4. Carry trade’in mevcut banka mevduatları içerisindeki oranı ve tutarı ne kadardır?
5. Döviz kurunun ve faiz oranlarının yüksek olduğu bir ülke ekonomisi carry trade sistemi için bir cazibe var etmekte midir?
6. Carry trade üzerinden ülkemizden bugüne kadar çıkan ve 2024 yılında çıkması öngörülen döviz/TL ne kadardır? Bu durum finans sistemimiz için sürdürülebilir midir? 2001’de yaşanan ekonomik krize benzer finansal sonuçların doğmasının önüne geçilmesi amacıyla hangi politikaların uygulanması planlanmaktadır?
7. Vatandaşlarımızın satın alma gücünü doğrudan etkileyen TÜFE ve piyasadaki nihai fiyatların belirlenmesine etki eden ÜFE’deki artışın bir etkeni olan döviz yükselişine karşı geliştirilen tedbirler nelerdir?
8. Para Politikası Kurulunun (PPK) uyguladığı faiz politikası, döviz mevduatlarının Türk Lirası mevduatına dönüştürülmesi yönünde bir teşvik içermekte midir?
9. Türk Lirasının döviz karşısındaki değer kaybını durdurmak amacıyla 2021 yılında yürürlüğe giren Kur Korumalı Mevduat (KKM) uygulamasında Hazine’den mevduat hesabı sahiplerine toplam kaç TL ödeme yapılmıştır?
10. Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın dolar ve euro cinsinden mevcut rezervlerinin ne kadarı döviz alımları ve ne kadarı borçlanma yoluyla edinilmiştir?